

11.10.2017

Ympäristönsuojeluviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaisen yhteistä toimielintä koskeva sopimus

Kuntalain (410/2015) 49 §:n 1 momentissa säädetty yhteistoiminta perustuu aina sopimukseen ja pykälän 2 momentissa säädetään julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muodoista, joihin kuuluu kuntalain 51 §:n tarkoitama yhteinen toimielin.

Kuntalain yhteistä toimielintä koskevassa 51 §:n 1 momentissa säädetään, että kunta voi hoitaa tehtävää yhden tai useamman kunnan puolesta siten, että kunnilla on yhteinen toimielin, joka vastaa tehtävän hoitamisesta. Kunnat perustavat sopimuksella yhteisen toimielimen, joka toimii yhden järjestelyssä mukana olevan kunnan (vastuukunta) organisaatiossa. Vastuukuntamallissa "kunnan tehtävällä" tarkoitetaan tässä yhteydessä kokonaista palvelualueetta.

Ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tehtävät kunta voi hoitaa yhden tai useamman kunnan puolesta siten, että kunnilla on yhteinen toimielin, joka vastaa tehtävän hoitamisesta. Yhteistoimintaan ei ole kuitenkaan lakisäätteistä pakkoa.

Yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen vähimmäissisältö

Kuntalain 52 §:ssä säädetään yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen vähimmäissisällöstä. Yhteistä toimielintä koskevassa sopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) yhteisen toimielimen tehtävistä sekä tarvittaessa 8 §:ssä tarkoitetun järjestämisvastuun siirtymisestä;
- 2) yhteisen toimielimen kokoonpanosta ja muiden kuntien oikeudesta valita toimielimen jäseniä;
- 3) kustannusten perusteista ja jakautumisesta;
- 4) sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.

Sopimuksessa voidaan myös sopia siitä, ettei vastuukunnan kunnanhallituksella ole oikeutta ottaa yhteisen toimielimen päättämää asiaa käsiteltäväkseen (ns. otto-oikeuden rajaaminen pois).

Kuntalain 52 § määrittää vähimmäisvaatimukset sille, mistä yhteistä toimielintä koskevassa sopimuksessa on sovittava. Yhteistä toimielintä koskevassa sopimuksessa tulisi sopia kuntalaissa säädettyjen vähimmäisvaatimusten lisäksi myös muista tarvittavista seikoista. Kuntaliiton yhteistoimintasopimusmalli toimii pohjana ja työkaluna sopimusvalmisteluissa. Se ei kuitenkaan ole valmis sopimus ja sopimukset on laadittava aina erikseen tilanteeseen sopiviksi.

Sopimuksessa tulee sopia siitä, mitä tehtäviä yhteinen toimielin hoitaa vastuukunnan ja muiden sopijakuntien puolesta. Yleensä toimielimellä on järjestämisvastuu sille annettujen tehtävien hoitamisesta. Kuntalain 8 §:ssä säädetään, että tehtävien hoidosta järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden:

- 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta
- 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä
- 3) tuottamistavasta
- 4) tuottamisen valvonnasta
- 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä

Kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle. Kuntien vapaaehtoisessa yhteistoiminnassa kunnat voivat sopia, miten järjestämisvastuu jaetaan. Järjestämisvastuun siirtävällä kunnalla on kuitenkin aina viimesijainen vastuu valvoa, että tehtävä tulee asianmukaisesti hoidettua.

Hallinnon järjestäminen

Yhteistä toimielintä koskeva hallinto järjestetään ns. vastuukuntamallilla. Yhteistoimintasopimuksessa tulee määritellä mitä tehtäviä yhteinen toimielin hoitaa vastuukunnan ja muiden sopijakuntien puolesta. Yhteinen toimielin on vastuukunnan valtuuston ja kunnanhallituksen alainen toimielin, ja sen alaisena toimiva organisaatio on osa vastuukunnan organisaatiota.

Sopimuksessa tulee sopia siitä, miten toimielimen kokoonpano muodostuu, eli kuinka monta jäsentä kullakin kunnalla toimielimessä on ja miten valinta tapahtuu. Jokaiselle kunnalle voidaan antaa oikeus valita omat jäsenensä. Myös siitä, mistä kunnasta toimielimen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat tulevat ja miten heidät valitaan, voidaan sopia.

Kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) 7 §:n mukaan kunnanvaltuusto voi antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle, jollei laissa erikseen toisin säädetä. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 21 §:n mukaan rakennusvalvontaviranomaisen toimivallan siirtämiseen sovelletaan, mitä kuntalaissa säädetään. Hallintopakkoa ja oikeasuvaatimusta koskevaa asiaa ei kuitenkaan saa siirtää viranhaltijan ratkaistavaksi.

Talous ja kustannusten jakaminen

Sopimuksessa on aiheellista määrätä siitä, miten sopimuskunnille varataan mahdollisuus osallistua yhteistoiminta-asioiden taloussuunnitteluun ja talousarvion valmisteluun. Yhteistoimintasopimuksessa tulee sopia kustannusten jakautumisesta ja perusteista. Esimerkiksi rakennusvalvonnan ja/tai ympäristönsuojelun nettokulut voidaan sopia jaettavan kuntien asukasmäärän ja lupien määrän perusteella. Jakoperusteita voidaan myös yhdistää.

Yhteistoiminnan kustannuksia ovat esimerkiksi:

- yhteistoimintaan osallistuvan henkilöstön palkkakustannukset
- matkakulut
- lautakunnan kokouspalkkiot

Taksat

Ympäristönsuojelun maksujen perusteista säädetään ympäristönsuojelulain 205 §:ssä ja rakennusvalvontaviranomaisen maksujen perusteista säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:ssä. Ympäristönsuojelulain 205 §:ssä säädetään, että kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteiden tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa. Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n mukaan luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. Yhteistoimintasopimukseen on aiheellista ottaa määräykset ympäristönsuojeluviranomaisen/rakennusvalvontaviranomaisen maksutaksan päättämisestä koskevista menettelyistä.

Palvelujen järjestäminen ja palvelutaso

Palvelutason tulee vastata lakisääteistä vähimmäistasoa ja palveluiden tulee olla yhdenvertaisesti saavutettavissa. Mahdollisen järjestämisvastuun siirtyessä palvelujen laadun osalta olisi hyvä sopia siitä, että palvelu on lähtökohtaisesti saman tasoista kaikissa kunnissa. Sopimuksessa tulisi määritellä palvelujen määrä, tarve sekä laatu.

Sopimukseen voidaan kirjata erillisistä lisäpalveluista omat kohtansa koskien esimerkiksi:

- ympäristön tilan seurannan laajuutta
- ilmastotyön koordinoitua
- energiatehokkuusseurantaa

Hallintopakkoon liittyvät teettämiskustannukset

Hallintopakkoon mahdollisesti liittyvistä teettämiskustannuksista säädetään uhkasakkolain (1113/1990) 17 §:ssä. Uhkasakkolain teettämiskustannuksia koskevan 17 §:n mukaan teettämiskustannukset maksetaan etukäteen valtion tai, jos teettämisestä päättää kunnallinen viranomainen, kunnan tai kuntayhtymän va-

roista, ja peritään velvoitetulta tai 20 §:ssä tarkoitettulta luovutuksensaajalta siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin on säädetty. Yhteistä toimielintä perustettaessa tulisi ottaa huomioon, miten hallintopakkotilanteissa syntyvät teettämiskustannukset hoidetaan/jaetaan yhteistoiminnassa.

Vakuudet

Ympäristönsuojeluviranomaiset ja rakennusvalvontaviranomaiset voivat vaatia erilaisia vakuuksia erityislainsäädännön nojalla (muun muassa ympäristönsuojelulain 59 §:n jätteen käsittelytoiminnan vakuus, vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta ja maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n aloittamisoikeutta koskeva vakuus). Yhteistä toimielintä perustaessa tulisi ottaa huomioon olemassa olevat vakuudet ja niiden mahdollinen siirtäminen.

Maakuntauudistus

Tuleva maakuntauudistus mahdollistaa rakennusvalvontaviranomaisen ja ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäväkokonaisuuden siirtämisen kunnasta maakunnan hoidettavaksi, jos kaikki maakunnan kunnat niin maakunnan kanssa sopivat. Tehtävän siirtyessä kuntien on myös osoitettava tehtävälle rahoitus. Mikäli tällaiseen järjestelyyn päädytään, on sopimisen yhteydessä sovittava tarkoin paitsi siirtyvistä resursseista, myös siirrettävän tehtäväkokonaisuuden sisällöstä ja laatusosta. Tärkeää on niin ikään sopia, millä tavoin kunnan tarvitsema rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun asiantuntemus on tehtävänsiirron jälkeen kunnan käytössä. Esimerkiksi maankäytön suunniteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon liittyvät yhteistyöryhmät, tarvittavat lausunnot ja muut toimivat ja tarpeelliset yhteistyökäytännöt hoidetaan jatkossa. Tästä on tarpeen sopia, koska lainsäädännössä ei tällaisesta yhteistyöstä ole tähän asti ollut tarpeen säätää.

Ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan yhteistä toimielintä koskeva mallisopimus ja sopimukseen liittyvät perustelut

Sopimusmallissa on ensin esimerkkiehto ja sen alapuolella ehtoa koskevat perustelut. Kuntien sopimuksiinsa käyttämiä ehtoja on kirjattu kursivilla perustelujen alle. Kaikkiin kohtiin ei liity esimerkkiehtoa mutta perusteluissa on avattu erilaisia mahdollisuuksia sopimusehdoille.

1. Sopimuksen osapuolet

Tämän yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen osapuolina ovat X kunta (vastuukunta) ja Y kunta.

Perustelut: Sopimuksen osapuolet luetellaan yhteistoimintasopimuksessa, eli vastuukunta ja muut kunnat, jotka ovat sopimuksen osapuolia.

2. Sopimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Tämä on kuntalain 52 §:n 1 momentin mukainen sopimus yhteisestä toimielimestä, jolla Y:n kunta antaa sopimuksessa tarkemmin määritellyt tehtävät X:n kunnan (vastuukunnan) hoidettavaksi.

Tämän sopimuksen tarkoituksena on sopia kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisäätöiden sekä kuntien yhteisesti päättämien muiden ympäristönsuojeluviranomaisten ja rakennusvalvontaviranomaisten tehtävien järjestämisestä yhteisessä toimielimessä kuntalain 51 §:n mukaisesti.

Yhteistoiminnan tavoitteena on _____

Yhteisen toimielimen tehtävinä ovat: _____

Kunta Y siirtää kuntalain 8 §:ssä tarkoitetun palvelujen järjestämisvastuun kunnalle X (vastuukunta).

Perustelut: Sopimuksessa voidaan määritellä järjestelyn tavoitteet. Yleensä yhteistoiminnan tarkoituksena on muun muassa alentaa kuntien kustannuksia, turvata palvelujen saatavuus sekä parantaa tuottavuutta. Tavoitteet voidaan mainita suoraan sopimustekstissä tai erillisessä liitteessä. Sopimuksessa tulee määritellä mitä tehtäviä varten yhteinen toimielin on perustettu.

Kuntalain mukaan tarvittaessa on sovittava lain 8 §:ssä tarkoitetun järjestämisvastuun siirtymisestä.

Tällä sopimuksella ___ kunnat sopivat ympäristönsuojelun tehtävien hoitamisesta ___ kunnan (vastuukunta) alaisen ___ yksikön toimesta siten, kuin jäljempänä tarkemmin sovitaan.

Tällä sopimuksella sopijaosapuolet sopivat ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukaisten tehtävien järjestämisestä yhteisesti. Lisäksi sopijaosapuolet sopivat muista yhteisen toimielimen tehtävistä joihin kuuluu jätelain (646/2011) mukaisena valvontaviranomaisena toimiminen, sopijakunnalle kuuluvasta ilmanlaadun seurannasta vastaaminen sekä toimiminen ulkoilulain (606/1973) tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena.

Yhteistoiminnan tavoitteena on ympäristönsuojelun (527/2014) palveluiden tuottaminen laadullisesti ja määrällisesti samanlaisina lainsäädännön vaatimusten mukaisesti koko seutukunnan alueelle.

Vastuukunnalla on toiminnan kehittämismvastuu kaikkien kuntien osalta.

Sopimuskunnalla ei ole oikeutta hankkia sopimuksen piiriin kuuluvaa palvelua kolmannelta osapuolelta tämän sopimuksen vastaisesti.

3. Hallinto ja päätöksenteko

Yhteistoiminnan hallinnosta vastaa X kunta (vastuukunta). Yhteistoiminnan järjestämistä varten perustetaan yhteiseksi toimielimeksi _____ lautakunta. Toimielin toimii X kunnan organisaatiossa.

Yhteisessä toimielimessä on _____ jäsentä. Sopijakuntien valtuustot nimittävät yhteiseen lautakuntaan jäseniä seuraavasti: X kunta _____ jäsentä ja Y kunta _____jäsentä.

Lautakunnan tehtävistä ja kokousjärjestelyistä määrätään tarkemmin X kunnan hallintosäännössä.

Perustelut: Yhteinen toimielin on vastuukunnan organisaatioon kuuluva toimielin, joka hoitaa muiden sopijakuntien puolesta sopimuksessa tarkoitettavat tehtävät. Yhteinen toimielin on vastuukunnan valtuuston ja kunnanhallituksen alainen. Yhteinen ympäristö- ja rakennuslautakunta on toimivaltainen sille kuuluvissa asioissa kaikissa yhteistoiminnan piiriin kuuluvissa asioissa.

Sopimuksessa tulee sopia toimielimen kokoonpanosta ja kuntien edustuksesta siinä sekä oikeudesta valita jäseniä. Kuntalain 51 §:n 2 momentissa säädetään, että kunnat voivat sopia, että muut kunnat valitsevat osan yhteisen toimielimen jäsenistä. Sopimuksessa voidaan sopia siitä, mistä kunnasta toimielimen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat tulevat ja miten heidät valitaan.

Vaalikelpoisuudesta kuntien yhteiseen toimielimeen säädetään kuntalain 77 §:ssä. Säännöksen mukaan kuntien yhteisessä toimielimessä jäsenenä voivat olla asianomaisten kuntien vastaavaan toimielimeen vaalikelpoiset henkilöt. Sopimuksessa voidaan vapaasti päättää toimielimen jäsenmäärästä.

Ympäristötoimen hallinnosta ja palvelujen tuottamisesta vastaa ___kunta (vastuukunta). Hallintoa varten perustetaan vastuukuntaan ___ lautakunta (yhteislautakunta).

Toiminnassa noudatetaan vastuukunnan hallintosääntöä.

Lautakunnan alaisena toimivat organisaatiot vastaavat tehtävien hoitamisesta sopimuskuntien alueella.

4. Otto-oikeus

Vastuukunnalle ei ole otto-oikeutta yhteiselle toimielimelle siirrettyihin asioihin.

Perustelut: Yhteistoimintasopimuksessa vastuukunnan ylemmän toimielimen otto-oikeus voidaan sulkea pois. Kuntalain mukaan ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat. Kohdan "otto-oikeus" ottaminen yhteistoimintasopimukseen on siis kuntien keskenään harkittavissa. Otto-oikeuden ulkopuolelle on myös rajattu kuntalain mukaan lain tai asetuksen mukaiset lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevat asiat.

Vastuukunnalla ei ole otto-oikeutta yhteiselle toimielimelle siirrettyihin yhteistoimintasopimuksen tarkoittamiin asioihin.

5. Henkilöstö

Henkilöstö on X kunnan palveluksessa (vastuukunta). Henkilöstö siirretään vastuukunnan palvelukseen työ- sopimuslain ja kunnallisista viranhaltijoista annetun lain liikkeen luovutusta koskevien määräysten mukaisesti pp.kk.vv lukien. Vastuukunta perustaa tarvittavat virat ja toteaa siirretyt työsuhteet.

Perustelut: Henkilöstö on yleensä vastuukunnan palveluksessa. Henkilöstön siirtymiseen yhteistoiminnasta vastaavan kunnan palvelukseen sovelletaan työ- sopimuslain (55/2001) ja kunnallisista viranhaltijoista annetun lain (304 /2003) liikkeen luovutusta koskevia määräyksiä. Henkilöstö siirtyy uuden työnantajan palvelukseen entisin palvelussuhteen ehdoin.

Siirtämisessä on otettava huomioon työ- sopimuslain ja viranhaltijalain liikkeenluovutussäännökset sekä puitelain (laki kunta- ja palvelurakennemuutoksesta 169/2007) 13 §:n mukainen irtisanomissuoja.

6. Talous

Perustelut: Kuntalain 52 §:n mukaan yhteistoimintaa koskevassa sopimuksessa on sovittava kustannusten perusteista ja jakautumisesta. Taloudenhoito on vastuukunnan vastuulla. Sopimuksessa tulisi määrätä siitä, miten sopimuskunnille varataan mahdollisuus osallistua yhteistoiminta-asioiden taloussuunnitteluun ja talousarvion valmisteluun.

Yhteistoimintasopimuksessa tulee sopia kustannusten jakautumisesta ja perusteista. Esimerkiksi rakennusvalvonnan ja/tai ympäristönsuojelun nettokulut voidaan sopia jaettavan kuntien asukasmää-

rän ja lupien määrän perusteella. Jakoperusteita voidaan myös yhdistää. Yhteistoiminnan kustannuksia ovat muun muassa yhteistoimintaan osallistuvan henkilöstön palkkausmenot, lautakunnan kokouspalkkiot ja matkakulut.

Yhteistoimintasopimuksessa on aiheellista sopia miten ympäristönsuojelulain ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista lupa- yms. maksuista muodostuvista taksoista päätetään. Taksan hyväksyminen on toimielimen tehtävä mutta sopimuksessa voidaan sopia siitä, miten sopijakunnat osallistuvat valmisteluprosessiin.

Yhteistoimintasopimusta valmisteltaessa on aiheellista käsitellä sitä, miten hallintopakomenetelyissä syntyvät teettämiskustannukset hoidetaan yhteistoiminnassa. Kunnat voivat esimerkiksi sopia, että teettämiskustannuksista vastaa se kunta, jonka alueella teettäminen tapahtuu tai, että kustannukset katetaan yhteisen toimielimen budjetista.

Toiminnan maksutuottojen kohdentamisesta voidaan ottaa sopimukseen ehtoja.

Maksuista kertyvät tuotot kirjataan ympäristölautakunnan tuotoiksi.

Lautakunnan alaisesta toiminnasta saatavat tulot, kuten rakennusvalvontamaksut, ympäristölupamaksut jne. kohdennetaan lupakohteen sijaintikuntaan.

*Toimintakulut jaetaan ympäristönsuojelussa laskutushetkellä voimassa olevien virallisten asukaslu-
kujen suhteessa, jonka jälkeen ympäristölautakunta arvioi mallin toimivuuden sopijakuntien kuullen.
Toimintakulut sisältävät_____*

7. Vahingonkorvausvastuu

Perustelut: Vahingonkorvausoikeus jakaantuu eri kategorioihin ja vahinkotilanteista voidaan erottaa sopimuksenulkoisen vastuu ja sopimusvastuu. Sopimuksenulkoiseen vastuuseen sovelletaan vahingonkorvauslain (412/1974) säännöksiä, toisin kuin sopimusperusteiseen vahingonkorvausvastuuseen, joka aktualisoituu tilanteissa, joissa suoritusvelvollinen osapuoli ei täytä sopimusvelvoitettaan asianmukaisesti.

Mahdollinen vahingonkorvausvastuu voidaan jakaa niin, että yhteistoimintatehtävien hoitamisessa mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen kustannukset kirjataan yhteisiin kustannuksiin, jotka jaetaan esimerkiksi jäsenkuntien asukaslukujen suhteessa tai muun jakoperusteen mukaan.

Vastuun osalta olisi hyvä miettiä muun muassa seuraavia kohtia

- vastuu sopimussuhteen ulkopuolisille (kolmansille) aiheutetuista vahingoista
- vastuu toiselle sopimuskumppanille aiheutetusta vahingosta
- vastuu tilanteissa, joissa vastuukunnan toiminnassa huomataan laiminlyöntejä
- vakuutukset

Yhteisen yksikön toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen kustannukset kirjataan yhteisiin kustannuksiin, jotka jaetaan jäsenkunnille sopimuksessa sovittujen periaatteiden mukaan.

8. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan kuntien välisin neuvotteluihin.

Jos yhteisymmärrykseen ei päästä, erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asiana _____ hallinto-oikeudessa.

Perustelut: Ensisijaisesti kuntien väliset erimielisyydet tulisi ratkaista neuvotteluihin. Kuntalain 63 §:n mukaan yhteistoimintasopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asioina hallinto-oikeudessa siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

9. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan pp.kk.vv ja on voimassa toistaiseksi. Irtisanomisaika on ____ ja irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti.

Perustelut: Yhteistä toimielintä koskevaan sopimukseen tulee ottaa sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanomista koskevat ehdot. Sopimus voi olla määräaikainen tai toistaiseksi voimassaoleva. Määräaikainen sopimus voidaan purkaa, jos toinen sopijapuoli olennaisesti rikkoo sopimusehtoja, mutta määräaikaista sopimusta ei voi irtisanoa.

Tämä sopimus tulee voimaan ____ ja on voimassa valtuustokauden, jonka jälkeen se jatkuu toistaiseksi voimassaolevana yhden vuoden irtisanomisajalla.

10. Sopimuksen muuttaminen ja tarkastaminen

Tämän yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen muutoksista päätetään sopijakuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä.

Perustelut: Yksi sopimuskunta ei voi muuttaa yksipuolisesti tämän sopimuksen sisältöä, vaan kaikkien kuntien tulee olla yksimielisiä sopimuksen muuttamisesta ja tehdä vastaavat päätökset kunnissa valtuustojen yhtäpitävinä päätösinä.

Sopimuksen tarkistamisesta voidaan sopia yhteistoimintasopimuksessa. Velvoite sopimuksen tarkistamiseen voidaan kytkeä esimerkiksi olennaisiin muutoksiin, jotka tapahtuvat kustannusten perusteissa tai jakautumisessa. Sopimuksessa voidaan myös sopia, että se tarkistetaan tietyin määräajoin.

Sopimuksen muutoksia koskevat päätökset tehdään sopijakuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä.

11. Siirtymäsäännös

Sopijakunnassa ennen sopimuksen voimaantuloa vireille tulleiden asioiden käsittely siirtyy yhteisen toimielimen toimivaltaan sopimuksen voimaan tultua.

Perustelut: Sopimukseen voidaan ottaa ehto, jonka mukaan sopijakunnassa ennen sopimuksen voimaantuloa vireille tulleiden asioiden käsittely siirtyy yhteisen toimielimen toimivaltaan sopimuksen voimaan tultua, vireillä olevien asioiden käsittelyä koskevien epäselvyyksien minimoimiseksi.

Muita huomioon otettavia asioita

Muut sopimukset

Sopimuskunnilla saattaa olla voimassaolevia päällekkäisiä sopimuksia, jotka ovat ristiriidassa yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen kanssa. Päällekkäisyydet tulisi pyrkiä purkamaan neuvottelemalla kolmansien sopimusosapuolien kanssa. Valmistelussa on hyvä ottaa huomioon sopimukset, joilla voi olla vaikutusta yhteistoimintaan sekä aiemmat yhteistoimintaa koskevat sopimukset.

Tämän sopimuksen solmimishetkellä voimassa olevat tämän sopimuksen toimialaan kuuluvat sopijakuntien keskinäiset yhteistoimintaa koskevat sopimukset raukeavat ilman erillistä irtisanomista tämän sopimuksen voimaantulopäivänä, ellei yhdessä toisin sovita.

Tietoturva

Sopimusvalmisteluissa on aiheellista pohtia tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyviä kysymyksiä sekä henkilötietolainsäädäntöön liittyviä kysymyksiä.

Sopimuskunnat sitoutuvat ylläpitämään tietojärjestelmiä ja tietoturvaa sillä tasolla, että se mahdollistaa yhteistoimintayksikön joustavan ja turvallisen toiminnan.

Sopimuksen valvonta ja seuranta

Yhteistoimintasopimukseen voidaan ottaa maininta sopivin väliajoin kokoontuvasta seurantaryhmästä, joka käsittelee yhteistyön käytännön toimivuutta ja kehitystarpeita, sekä seurantaryhmän kokoonpanosta ja kuntien edustuksesta siinä.

Sopimuksen seuranta varten perustetaan neuvottelukunta, jonka tehtävänä on seurata toiminnan suunnittelua, talousarvion laadintaa, investointeja sekä palvelutason määrittelyyn liittyviä keskeisiä asioita, sopimuksen toteutumista ja seurata toimintaympäristön muutosta. Neuvottelukunta koostuu kuntien johtajista tai heidän määräämistään henkilöistä sekä ympäristölautakunnan määräämistä henkilöistä.

Arkistointi

Vastuukunta vastaa yhteisen toimielimen arkistotoimesta. Asiakirjojen käsittelyohjeisiin ja asiakirjojen säilytykseen liittyvät kysymykset olisi hyvä ottaa esiin jo yhteistoimintasopimuksen valmistelussa. Vastuukunta täydentää arkistonmuodostussuunnitelmaansa sovittujen tehtävien osalta ja sopijakunnat merkitsevät sopimuksella hoidettavien tehtävien asiakirjojen sijainnit ja käsittelykäytännöt kunnan arkistonmuodostussuunnitelmaan. Asiakirjojen ja tietojen säilyttämisestä, arkistoinnista ja mahdollisesta siirrosta palvelutuottajan vaihtuessa noudatetaan arkistolakia (831/1994). Lisää tietoa arkistoinnista löytyy Kuntaliiton julkaisusta Asiakirjahallinto ja asiakirjatiedon turvaaminen kunnallisten organisaatioiden muutostilanteissa (Maaret Botska, 2012).

Lisätietoa ja kirjallisuutta:

Harjula, Heikki - Prättälä, Kari: Kuntalaki - Tausta ja tulkinnat
Botska, Maaret: Asiakirjahallinto ja asiakirjatiedon turvaaminen kunnallisten organisaatioiden muutostilanteissa, Kuntaliiton verkkojulkaisu 2012

Lait

Kuntalaki (410/2015), KuntaL
Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986), KYHL
Ympäristönsuojelulaki (527/2014), YSL
Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999), MRL
Maa-aineslaki (555/1981) MAL
Hallintolainkäyttölaki (586/1996), HLL
Uhkasakkolaki (1113/1990), UhkasakkoL
Vahingonkorvauslaki (412/1974), VahL
Arkistolaki (831/1994) ArkistoL
Työsopimuslaki (55/2001) TyöSopL
Laki kunnallisesta viranhaltijasta (304/2003)
Laki kunta- ja palvelurakennemuutoksesta (169/2007)

Hallituksen esitykset

Hallituksen esitys eduskunnalle kuntalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 268/2014 vp)
Hallituksen esitys eduskunnalle kuntalaiksi (HE 192/1994 vp)